

LUBOŠ POMAJBÍK, PŘEDSEDA OS DOPRAVY

CHYBÍ VÍCE NEŽ 25 TISÍC ŘIDIČŮ

Jaké dopady má neutěšený vývoj ohledně inflace a cen energií konkrétně na vaše obory? Co je současným největším problémem a pomyslnou výzvou do blízké budoucnosti?

Všechna odvětví dopravy jsou přímo vystavena extrémnímu růstu cen pohonných hmot a energií. Provozovatelé a objednavatelé dopravy se snaží tyto problémy řešit, ale nezbývá jim prostor a mnohdy hlavně ochota a vůle jednat o řešení špatných ekonomických podmínek zaměstnanců. Současný a budoucí největší problém – s počátkem zhruba před deseti lety – spočívá v obrovském nedostatku kvalifikovaných profesionálních řidičů nákladní a osobní dopravy. Podle oficiálních údajů jich chybí více než 25 000!

Jak to vypadá s odměňováním a konkurenceschopností? Nevede momentální stav k tomu, že vaši branži začínají opouštět zkušení odborníci a hledají práci jinde?

Odměňování zaměstnanců v dopravě je přímo ostudné. Ve firmách, kde působí Odborový svaz dopravy, se daří vyjednat mírně lepší podmínky, ale ochota zaměstnavatelů je na velice nízké úrovni. Jednou z hlavních příčin je obrovská konkurence na trhu, který nemá řádná pravidla, a těch několik se ve velkém porušuje včetně

rozšířeného „švarcsystému“. Platnost uzavřené kolektivní smlouvy vyššího stupně jsme prostřednictvím MPSV ČR rozšířili na dalších 1100 subjektů, ale na trhu působí tisíce menších firem a desetitisíce OSVČ.

Zaměstnanci v dopravě odcházejí dlouhodobě, současná situace jejich rozhodnutí pouze urychluje. Většina krajů, které si objednávají dopravní obslužnost osob, nabízí řidiči autobusu zaručenou mzdu 143,30 Kč hrubého na hodinu, a nejlépe ještě po celou dobu trvání třeba desetiletého kontraktu, který soutěží pouze podle nejnižší nabídkové ceny. Ať si každý udělá vlastní úsudek o přístupu krajských vlád a samospráv. Dlouhodobě s těmito snahami bojujeme a prosazujeme naše právo kolektivně vyjednávat. Ostatní odvětví nemají ani zdaleka takové zásadní problémy.

V čem podle vás vláda ve vašich oborech pomáhá a v čem naopak její rozhodnutí spíše škodí?

Nejsem členem delegace ČMKOS na jednání RHSD ČR. Ať odpoví předseda ČMKOS, kdy a jaká témata z odvětví dopravy byla projednávána na plenárních schůzích tripartity. Jsem členem Pracovního týmu RHSD ČR pro dopravu a dopravní infrastrukturu, ale na této úrovni se pracovní a sociální podmínky řešit nedají. Z mého pohledu vláda nepomáhá ničím. Přímou škodu svoji nulovou aktivitou v podpoře firem a zaměstnanců, které se tak mohou rozhodnout ukončit svoji činnost. Potom bychom byli postaveni před řešení ještě horších problémů.

Máte nějaká legislativní očekávání, představu, co by mohlo věci posunout k lepšímu? Na co byste vládu a parlament rádi upozornili a co jim poradili?

Pokud nebudou podpořeny firmy, aby zůstaly konkurenceschopnými, reálně hrozí vlna nezaměstnanosti. Doprava – nákladní, osobní i letecká – byla vždy

prvním segmentem, který poznal zmenšenou poptávku, tedy že se ekonomice nedaří. Vládě bych poradil, aby začala vnímat a neprodleně řešit realitu, pokud je toho ještě schopna. Většina dopravní legislativy vychází z EU, ale i tak zaznamenáváme snahy na národní úrovni ji upravovat bez znalosti okolností.

Jaký je váš výhled na situaci ve vašich oborech v horizontu následujících zhruba tři až pěti let? Co pozitivního či negativního může přijít ať už od českých politiků, nebo ze strany EU apod.?

Pokud nebude uplatněn dostatečně zajímavý důvod, aby řidiči přestali odcházet, a dokonce začali přicházet, je dopravní obslužnost v současné podobě a rozsahu v horizontu tří let pouhou fikcí. Již nyní velké firmy nejsou schopny vypravovat všechny spoje a linky. Jestliže by přišlo cokoliv pozitivního, budu příjemně překvapen.

SOUČASNÝ A BUDOUCÍ NEJVĚTŠÍ PROBLÉM – S POČÁTKEM ZHRUBA PŘED DESETI LETY – SPOČIVÁ V NEDOSTATKU KVALIFIKOVANÝCH PROFESIONÁLNÍCH ŘIDIČŮ NÁKLADNÍ A OSOBNÍ DOPRAVY. PODLE OFICIÁLNÍCH ÚDAJŮ JICH CHYBÍ